

РЕШЕНИЕ

№ 2716

гр. София, 23.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 32 състав,
в открито заседание на 22.03.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Красимира Милачкова

при участието на секретаря Спасина Иванова, като разгледа дело номер **11719** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.38 от Закона за висшето образование (ЗВО) във вр. с чл.145 – 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).
Образувано е по жалба на С. Г. С. против решение на Факултетния съвет на факултет „Национална сигурност и отбрана“ (ФС) на Военна академия „Георги Стойков Раковски“ (ВА), обективирано в т.13 от протокол № 2/14.11.2023г. Ответникът чрез процесуалния си представител изразява становище за недопустимост и неоснователност на жалбата.

След като обсъди доводите на страните и представените по делото доказателства, съдът в настоящия състав приема следното от фактическа и правна страна.

Жалбата е допустима, като подадена в законоустановения за това срок от лице, което има правен интерес от оспорването. Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

С оспореното решение ФС е отхвърлил предложението, направено от катедрен съвет на катедра „Съвместни операции и планиране“ (СОП), за ръководител на катедрата да бъде утвърден жалбоподателят. Видно от представения протокол № 2/14.11.2023г., това решение е взето по т.13 от дневния ред, с гласуване, при което „За“ предложението са гласували трима членове на ФС, „Против“ – 8 и „Въздържали се“ – 6. Предложението на катедрения съвет е израз на академичното самоуправление, което е форма на академичната автономия, съгласно чл.19, ал.3 от ЗВО, приложим за органите и дейността на ВА съгласно чл.94, ал.1 от Законът за отбраната и въоръжените сили на Република България. Изборността и мандатността на всички

органи за управление са израз на това академично самоуправление – чл.21, ал.1, т.1 ЗВО. Ръководителят на катедрата е такъв избираем орган на управление, съгласно чл.26д, ал.2 ЗВО. След като при проведения избор, отразен в представения протокол № 207/25.10.2023г. (л.8-10 от делото), катедреният съвет е приел с гласовете на всички гласували да предложи на ФС да утвърди жалбоподателя за ръководител на катедрата, същият има правен интерес да оспори решението на ФС, което е неблагоприятно за него, тъй като е пречка за заемане на посочената длъжност. Академичната автономия, предмет на уредбата на Глава четвърта от ЗВО, не изключва съдебния контрол върху решенията на органите на висшето училище, в т. ч. ФС. Обратно, този контрол е за законосъобразност, съгласно чл.145, ал.1 АПК и е една от гаранциите за тази автономия. Наред с това, правомощията, с които е овластен ФС съгласно чл.26, ал.8 ЗВО, го характеризират като носител на административни правомощия, а съответно – административен орган по смисъла на § 1, т.1 от Допълнителната разпоредба на АПК. Предвид изложеното следва да се приеме, че процесното решение представлява акт, подлежащ на оспорване.

В протокола от 14.11.2023г. са отразени становищата на полк. доц. К. в подкрепа и аргументиране на внесеното предложение за избор на жалбоподателя за ръководител на катедреният съвет и на полк. Ж., който запознал ФС със своите възражения срещу внесеното предложение. Възражението е мотивирано с нарушение на изискванията на чл. 31, ал. 4, б, 7 от ЗВО и становище на главен юрисконсулт на ВА, рег. № СИ-29-9174/13.11.2023 г. (л.381-384). В становището се посочва, че съгласно решение на Катедреният съвет на катедра СОП от 01.07.2016г., жалбоподателят е бил избран за ръководител на катедрата, което е утвърдено с решение на ФС, отразено в протокол № 53/11.07.2016г. и впоследствие е издадена заповед на началника на ВА с рег. № СИ29-РД05-2/11.07.2016г. за неговото назначаване. На 17.01.2019г. с решение на Общото събрание на факултета жалбоподателят е избран за негов декан, видно от протокол № 12/17.01.2019г. и е назначен със заповед на началника на ВА с рег. № СИ29-РД05-21/31.01.2019г. на тази длъжност. Заемането на посочената изборна длъжност продължило до 17.10.2019г., когато е избран за ръководител на катедра СОП с решение на Катедреният съвет по протокол № 104/17.10.2019г., утвърдено от ФС, отразено в протокол № 117/22.10.2019г. на ФС на ФНСО. Назначаването на полк. проф. д-р С. С. на длъжността ръководител на катедра СОП е осъществено със заповед на началника на ВА с рег. № СИ29-РД05-134/24.10.2019г. Изпълняването на изборната длъжност ръководител на катедра СОП осъществявал до 24.10.2023г. С решение на Катедрен съвет на катедра СОП от 25.10.2023г. бил избран отново за ръководител на същата катедра, обективирано в техен Протокол № 207/25.10.2023г. При тези обстоятелства и предвид чл.31, ал.4 във връзка с ал.6 от ЗВО е изразено становище, че лицата, които са били избирани на изборни ръководни длъжности, в частност тази на „ръководител на катедра“, не могат да бъдат избирани, съответно - назначавани на същата за повече от два последователни мандата. В допълнение на това законът посочва, че „за предсрочно освобождаване за един мандат се смята времето, в което лицето е заемало съответната ръководна длъжност повече от две години.“ В тази връзка съгласно чл. 26д, ал.4 от ЗВО мандатът на лицата, избирани за длъжността ръководител на катедра е четири години, като той започва да тече от датата на възникване на основанието за заемане на длъжността, което се осъществява с избирането на тези лица от Катедреният съвет, което впоследствие само се утвърждава от съвета на основното звено. Под мандат следва да бъде разбирано

„времето, през което продължава изборното правоотношение, като с това законово разрешение се гарантира стабилност на избрания орган и се цели осигуряване на ефективно упражняване на правомощията му за визирания период“. За „предсрочно освобождаване за един мандат се смята времето, в което лицето е заемало съответната ръководна длъжност повече от две години“. В случая при заемането на изборната ръководна длъжност - „ръководител на катедра“ за първи път на 01.07.2016г. до избирането му за декан на 17.01.2019г. жалбоподателят би следвало да има зачетен пълен мандат, доколкото за посочения период мандатът е над 2 години и 6 месеца, което се счита за пълен мандат, а не за предсрочно прекратен такъв. За времето, през което той е бил декан в периода от 17.01.2019г. до 17.10.2019г. няма нов избор на постоянен титуляр за длъжността „ръководител“ на горепосочената катедра, а определен само временно изпълняващ същата. За периода от 17.10.2019г. до 24.10.2023г. жалбоподателят е бил преизбран за втори път за горепосочената ръководна длъжност и отново е налице пълен мандат от четири години. По изложените съображения е изразено становище, че приложима хипотезата на заемане на длъжността в два последователни мандата, която преклудира възможността за трети последователен такъв.

В производството пред съда бяха изслушани показанията на свидетелите П. И. П., Ж. Д. Ж. и Н. В. Н., които съдят възприема като обективни, последователни и безпротиворечиви. Свидетелят Ж. Ж. посочва, че прочел правното становище пред ФС, като се възползвал от правото си на негов член да изкаже мнение и да вземе отношение по точката от дневния ред. Становището било изготвено от д-р М., тъй като мандатът на полковник С. като началник на катедра СОП бил изтекъл в предходния месец и не била стартирала нова процедура по избор и назначаване на нов началник-катедра. В тази връзка било необходимо да бъде назначен временно изпълняващ длъжността до приключване на процедурата. В докладна записка на свидетеля до началника на ВО предложил един от колегите, които покриват изискванията, тоест хабилитиран преподавател, да изпълнява длъжността началник на катедра СОП до назначаването на щатен такъв, но за не повече от 3 месеца, тъй като ЗВО ограничава временно изпълняващия длъжността да бъде за срок до 3 месеца, с изключение на новосформирани ВУЗ-ове, но ВА не е такъв. В тази връзка била отдадена заповед на началника на ВА за временно изпълняващ длъжността началник катедра СОП да бъде назначен подполковник, доцент, доктор Д. Д. Ф.. Последният подал рапорт, че не желае да изпълнява тази длъжност. В тази връзка се наложило изготвянето на въпросното становище на д-р М.. Свидетелят запознал ФС, като прочел дословно становището от началото до подписа. Свидетелят не е възлагал изготвянето на становището. Той няма правомощия над юрисконсулта на ВА, той не му е подчинен и свидетелят не може да му поставя задачи и да има каквито и да е искания към него. Свидетелят не може да отговори, кой е поставил задачата. Той получил становището като документ от системата за документооборот. Има вътрешна система, където са качени тези документи в PDF и се изпращат до съответния адресат, който има отношение към дадения документ. Свидетелят бил запознат със становището, преди да го прочете. Полковник С. е [дата на раждане] . Тоест той към момента е навършил 57 годишна възраст. Съгласно Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, пределната възраст за военнослужещ със звание полковник, хабилитиран преподавател, (това означава доцент или професор) упражнил право на пенсия, е 57 години. Вече ги е навършил 57 години. Свидетелят е

декан на факултета и студент в него. Преподавателите, които са му в подчинение, водят лекции и го изпитват. Във времето на обучение свидетелят е в отпуск за творческо развитие по ЗВО. В заповедта на министъра на отбраната, с която е пуснат в творчески отпуск, е указано какво не трябва да прави. Свидателят не е освободен от длъжност, единствено му е свалена аудиторната заетост. Всички преподаватели във военнообразователната система, които се налага да повишат своята квалификация, за времето на обучението биват пускани в отпуск за творческо развитие. Дори и в предходните випуски имало колеги, които са декани от другите военни училища, но това не ги освобождава от длъжност, за разлика от всички останали офицери, които се извеждат в специален щат на министъра на отбраната и след като завършат обучението, биват назначавани на длъжност. Това се налага за конкурсните длъжности - ако бъде освободен от длъжност, след това трябва да се проведе нова процедура и отново да кандидатства за хабилиотиран преподавател и отново да се загубят 10-12 месеца със съответните плащания на процедурата и т. н. Въз основа на длъжностното разписание, длъжността декан на факултет не предполага правомощия по отдаване на заповеди. Свидателят няма право да отдава заповеди, не разполага с финансови средства, няма право да назначава, преназначава, уволнява, понижава, повишава който и да е от факултета. Единствено може да води ежедневната оперативна работа, която се извършва, свързана с организацията на учебния процес. Има преподаватели, включително и във ФС, които четат лекции и изпитват свидетеля. Процедурата за избор на началник на катедра включва няколко етапа. Първо трябва да бъде проведен избор във всяка една от катедрите. На втори етап, решението на катедрата се внася за утвърждаване във ФС и при положителна резолюция от ФС следва отдаване заповед на началника на академията за встъпване в длъжност. Откакто свидетелят е декан на факултета, вече шести месец две подобни процедури вече са минавали. В този случай било изпълнено първото условие - проведен е катедрен съвет на катедра СОП, а на редовно заседание на ФС решението било внесено за утвърждаване. Това е редовно заседание, което е свикано по установения ред, с покана в определения срок. Присъстващите имали минимално изискуемия кворум. Точката била внесена от полковник К. като представител на тази катедра. Всеки, който е имал желание да се изкаже, да вземе отношение, да постави въпрос по разглежданата точка, е получил тази възможност. Всеки, който е искал да приложи някакъв документ, е получил тази възможност. В резултат на гласуването решението на катедрата не било утвърдено от ФС на факултет „Национална сигурност и отбрана“. Според процедурата, след като има положително решение на ФС се изготвя препис от протокола на ФС, който се изпраща до „Личен състав“ на ВА, на базата на който се изготвя заповед за назначаване на длъжност. Тоест, има три фази - катедрен, факултет, изготвяне на заповед за назначаване и встъпване в длъжност. Категорично не е имало влияние от страна на свидетеля върху членовете. Основният състав на ФС е от хабилиотиран преподаватели. Смисълът на хабилитацията е и в това, да гарантира тяхната независимост и защитеност от закона и в тази връзка е невъзможно да се въздейства върху волята на всеки един от членовете. От друга страна, всеки гласува по собствена съвест и убеждение. Свидателят не може да посочи точните бройки в момента на разпределението на гласовете, но за да бъде взето едно решение тези, които го подкрепят, трябва да са половината плюс един. В случая те не били налице. ФС е свободен да взема решения по разглежданите въпроси в рамките на неговите правомощия. В случая това е негово задължение на ФС, да вземе решение за

утвърждаване на избора или съответно - за неутвърждаване.

Свидетелят П. П. посочва, че е доцент, заместник-декан на факултет „Национална сигурност и отбрана“ на ВА от ноември месец 2023 година и към момента изпълнява посочената длъжност. Правомощията му са разписани в Устройствения правилник на ВА „Георги Стойков Раковски“ и към момента функционалните му задължения са да подпомага декана на факултета от гледна точка осигуряване, планиране и контрол на провеждането на учебния процес, както и контрол и подпомагане административните дейности най-общо казано и съответно - във факултета от гледна точка на обучаемите с най-различен статут - слушатели, магистри, бакалаври. Ръководи при отсъствието на декана на факултета всички възложени му задачи от гледна точка на подчинените катедри и съответно - обучаемия факултет. Съгласно ЗВО, вътре са упоменати във всяко едно висше учебно заведение какви съответно органи на самоуправление трябва да има. Там е записано, че такъв орган на самоуправление са както катедрите, така и съответно факултетите, които изграждат едно висше заведение. Нормативната уредба и правилници, които са действащи във ВА, са съобразени със ЗВО. От тази гледна точка деканът на факултета задължително председателства ФС, поради това, че на него му е вменено като задължение. Всички останали членове на ФС се избират на Общо събрание, в случая - на факултет „Национална сигурност и отбрана“. Свидетелят е избран член на ФС от квотата на катедра „Политики, стратегии и отбранително планиране“, по-точно от квотата на хабилитирания състав, тъй като е доцент в тази катедра. Длъжността заместник-декан на факултета е избираема. Тя се избира съответно от ФС, но свидетелят по щат е доцент в горепосочената катедра. Член е на ФС, тъй като е предложен и гласуван от Общото събрание. Правомощията му са да участва във ФС като негов член и да гласува по предварително направени предложения в дневния ред, съгласно установените норми, правилници и процедури в ЗВО и съответно - правилниците, които го надграждат и уточняват. Самото заседание на който и да е било факултет се провежда на базата на покана от съответния секретар, подписано от председателя на ФС, в която по законов ред се упоменава, кога, дата и място и съответно с дневен ред за провеждане на съответния факултетен съвет. За точно определеното заседание законосъобразно била подадена поканата, законосъобразно бил свикан ФС, законосъобразно бил проведен от гледна точка, че били налични определеният брой. Не може да цитира по памет, но в протокола ги има. Точките, които били предварително внесени за обсъждане във ФС, били публикувани в обявата и в началото на съвета председателстващият, а това е деканът на факултета – полковник Ж., обявил дневния ред. Той обявил пред всички какви са точките и дали има някакви допълнения и искания за допълнителни точки и същите били гласувани. Относно тази точка, по която било отхвърлено предложението полковник С. С. да бъде избран за началник на катедра СОП, същата била внесена за разглеждане във ФС от катедрата. В деня на ФС подполковник С. не присъствал. Подполковник Ф., който бил определен със заповед на началника на ВА да изпълнява временно длъжността началник на катедра СОП също не присъствал и се наложило, когато стигнали до точката, полковник Ж. я обявил, трябвало някой да я внесе. Тази точка се внася от който е временно изпълняващ или, който е началникът на катедрата (дали е временно или е титуляр няма значение) или евентуално от представител на катедрата. Такъв бил полковник М. К.. Той внесъл точката за разглеждане на ФС. Следващото нещо, което било обсъдено по процедура, полковник Ж. попитал къде са документите, които е необходимо да бъдат представени пред ФС

за вземането на решение полковник С. да бъде избран за началник на катедра. Полковник К. предостави протокола от заседанието на катедра СОП, с който удостоверили внесеното предложение. На базата на това, полковник Ж. съгласно нормативната уредба и действащи процедури дал възможност на всеки един член от ФС да изкаже своите съображения и да има изказвания, преди да стартира процесът на гласуване. Такива от членовете не били приведени и тогава той взел думата и запознал членовете на ФС с изготвеното предварително становище от юристите на ВА, с което становище според тях съгласно нормативните и действащи процедури, закони и най-вече ЗВО, е недопустимо полковник С. да бъде избран и номиниран за началник на катедра СОП поради това, че не изпълнява законовите изисквания и условия той да бъде на тази длъжност. След като било прочетено това, отново била дадена думата за някакви допълнителни изказвания или възражения по така съобщеното становище. Няколко искания и процедурата била подложена на гласуване. Вследствие на гласуването от членовете на ФС предложението, внесено от катедра СОП не било прието, тъй като не събрало необходимия брой гласове „за“ и било отхвърлено, с което съответно и самата процедура не продължила по своя ход да бъде предложено на началника на ВА за отдаване на заповед. Свидетелят намира, че всички законови изисквания съгласно законосъобразността на така проведената процедура били изпълнени в пълния си обем и не били допуснати никакви нарушения. ФС е органът, през който трябва да мине това решение. Той като орган трябва да се произнесе дали е съгласен и това предложение, което е направено от катедрата, да бъде предложено на началника за утвърждаване на заповед или не. Това е смисълът на този ФС и затова го има. Затова е колективният орган на факултета. Поради тази причина ФС, след като отхвърли дадено решение на която и да е било катедра, от там нататък вече решението се счита за недопустимо да бъде продължило своя ход, съответно да бъде дадена заповед или да бъде предложено на академичния съвет, защото различни процедури изискват различен ход. Свидетелят не е юрист. Доверява се на преценката на юристите от гледна точка на тяхната специалност. От гледна точка на закона, там е записано всеки един кандидат на какви условия трябва да отговаря. Факт е. Там е записано, че ако има изкарани два поредни мандата, в следващия той не може да се кандидатира и да заема тази длъжност, ако е бил на тази длъжност два поредни мандата. В закона е записано как се счита, за какъв период е един мандат. Доколкото си спомня, в становището, което било изчетено пред ФС, едно от основанията било именно това, че по недопустимост полковник С. не може да заема тази длъжност. Относно възрастта в закона е записано, че кандидатът, който бъде, ако отговаря на едното условие, следващото е, за да може да заеме определената длъжност, трябва да има в мандат за изпълнение минимум половината плюс като времетраене, гарантирано от закона, че може да изпълнява тази длъжност. Тя е за 4 години мандатност, това значи минимум 2 години той трябва да може да заема тази длъжност от гледна точка на изпълнение на функционалните си задължения в структурата, на щатно осигурено място. Становището на юрисконсултите било съобщено, а това кой как го възприема и кой как го тълкува, е лична преценка на всеки един член от ФС. Според преценката на свидетеля, от страна на ФС, запознавайки се със ЗВО, запознавайки се със становището и съответно с възрастта, затова гласувал по начина, по който е гласувал. Становището било депозирано преди началото на ФС, било оставено в секретариата и било изчетено и по време на самото заседание. Свидетелят се запознал с него в уречените срокове. Становището се

предоставя на секретаря на хартиен носител и когато бъде упоменато в покана за ФС, в нея е записано, всички материали, които касаят разглеждането на определените точки, се намират и като хартиен носител при секретаря на ФС и всеки има право да се запознае. Това в случая било направено 3 дни преди заседанието, когато била поканата.

Свидетелят Н. Н. посочва, че е подполковник, главен асистент в катедра „Политика, стратегия и отбранително планиране“ във факултет „Национална сигурност и отбрана“. По отношение на процедурата на ФС счита, че е законосъобразно проведена. От самото начало имали покана за ФС, на който свидетелят е член, с точки в нея, както си е по правилник. По дневния ред в една от точките на катедра СОП относно избор на началник на катедра, не била внесена от колегата, който е временно изпълняващ длъжността, защото той отсъствал. По старшинство и полковник С. отсъствал (има си йерархия), и полковник К. внесъл точката от името на катедрата. Той също е член на ФС. След което по процедура, по правилник всеки има възможност да се изкаже и да сподели мнение. Свидетелят не помни вече колко човека се изказвали. Имало изказване срещу декана, след което се преминало към гласуване. ФС е колективен орган за управление, в който всеки един е с абсолютно еднакво право на глас. Това е като при гласуването за Народно събрание и т. н. Никой не е оказал влияние на свидетеля. Това е неговата преценка, както е гласувал и гласът му е отчетен в протокола. Не е семеен приятел с полковник Ж.. Последният към момента му е студент. Свидетелят му водил лекции като слушател в магистърската специалност „Техническо ръководство на отбраната и въоръжените сили“. Не е преглеждал негови курсови работи, не е поставял текущи оценки. Нито миналия семестър, нито този семестър. Свидетелят е главен асистент. Участвал е в комисия, но не поставя оценка. Полковник Ж. едновременно и декан, и студент във факултета. Полковник К. внесъл точката в дневния ред по време на ФС, представил точката по време на съвет. За свидетеля не становището на юристите е било решаващо. Били представени мотивите, но той не смята, че тези мотиви предопределят отхвърляне на предложението, всеки си гласува по съвет. Той преценил, как да гласува и гласът му е отчетен. Не може да коментира за всеки един колега. Гласувал според своето виждане. Становището на юрисконсулта му било представено по време на ФС. Свидетелят няма достъп до системата, не знае дали се представя на друго място. На него било представено пред ФС, било прочетено от декана, председател на ФС в случая. Свидетелят не може да коментира на всеки един от членовете на ФС вътрешните разбирания. Има си свое виждане, което отразил с гласуването си. Никакво влияние на заместник-декана, на декана върху него за решението нямало. Счита, че решението, което било прието в тази процедура, е осъществено по оперативна самостоятелност. Всеки има право да изрази своя глас.

Така изложените от свидетелите обстоятелства съответстват на установеното от приложените в преписката писмени доказателства. Не се установяват обстоятелства, годни да обосноват извод за законосъобразност на проведения избор. Както беше посочено по-горе, ВА е висше учебно заведение, чиито органи упражняват дейността си при гарантираното от закона академично самоуправление и в случая безпротиворечиво се установява, че гласуването на направеното предложение е извършено при съблюдаване на процесуалните правила, предвидени да гарантират упражняването на правото на глас в съответствие със закона. Предвид изложеното и като прецени изцяло законосъобразността на оспорения акт на основание чл.168, ал.1

АПК, съдът в настоящия състав приема, че решението е прието в установената форма от компетентен орган; при това не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила и решението е в съответствие с материалноправните разпоредби и целта на закона.

При този изход на делото разноските остават за жалбоподателя така, както са направени и на основание чл. 143, ал. 3 от АПК следва да бъде уважено искането на ответника за юрисконсултско възнаграждение, своевременно направено в писмено становище от 18.12.2023г. Размера на възнаграждението съдът определя на 100 лева съобразно чл.24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, издадена на основание чл.37, ал.1 от Закона за правната помощ. Сумата следва да бъде платена на ВА, която е висше училище и съответно - юридическо лице съгласно чл.6, ал.1 ЗВО. Мотивиран така и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, съдът

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ жалбата на С. Г. С., с ЕГН [ЕГН], против решение на Факултетния съвет на факултет „Национална сигурност и отбрана“ на Военна академия „Георги Стойков Раковски“, обективирано в т.13 от протокол № 2/14.11.2023г.

ОСЪЖДА С. Г. С., с ЕГН [ЕГН], да заплати на Военна академия „Георги Стойков Раковски“ сумата 100 /сто/ лева – възнаграждение за юрисконсулт.

Решението подлежи на касационно оспорване в 14-дневен срок от съобщаването му, пред Върховния административен съд.

Съдия: